

VIDÉKI LEVÉL.

Deésfalva, 1877. április.

Egyházam beléletéből egy nemes célérti lelkes fellángolást és a cél megvalósítására tett szent fogadást, erkölcsi kötelezettséget kívánok az alábbi sorokban nyilvánosságra hozni.

Ha valahol, Deésfalván sok esetlegességeknek volt és van a belső emberi fizetés kitéve. Ugyanis ez szántókból és kaszálókból áll, melyek dolgoztatása rendkívül sok időt és munkát igényel és az embert sok szellemi munkálkodástól elvonja, s mind e mellett is a jövedelem nagyon változó. És most újabban az a nehézség is járult a dologhoz, hogy a tagosítás, mely községünkben nem rég hajtott végre, az ekklézsia részére nem valami szerencsésen ütött ki. A 36 hold szántó és 24 hold szénatermő hely, mely fekvőség az egyházi szolgák és az ekklézsia közt illő arányban van megosztva, tetemesen kevesebb jövedelmet ígér. A tag nagyon hozzáférhetlen helyen fekszik, úgy hogy a trágyázás, mely pedig terméketlen talajánál fogva elkerülhetlenül szükséges, nagyon bajossá vált. S most az ekklézsia évi költségére szükséges 150—160 frtot az ekklézsiái földek nem hajtják be, és a pap és mester csúrébe is kevesebb kalongya kerül be mint eddig. Aggodalom fogta el e miatt egyházunk lelkesebb tagjait, és e bajon segitendő s a belső embereknek is magasb és állandóbb jövedelmet biztosítandó, egyházunk husvét másod napján tartott nagy gyűlésén, a hivek áldozatkész beleegyezésével elhatározta: hogy az ekklézsiái földeket ezentúl nem adja részibe vagy bérbe, hanem pénzen vett trágyával megtrágyázza, az ekklézsiabeli emberek pedig közösen megszántják, bevetik és betakarítják. S az ily úton bejött termények ára felerészből az évi kiadások fedeztetnek, a másik része meg mint külön alap bankba kezeltetik, s kamatja legelsőbben a mustbér megváltására fordítatik, és pedig azért legelsőbben erre, hogy a mustbér megadásánál a szőlőtermés csalóságai miatt nagy hátrányokat tapasztaltunk, azután pedig a csőstörökbúza és végre a kalongya s kepe megváltására. A befektetett tőke mindaddig fog növeltetni, míg a papnak minimum 800 frt, a mesternek pedig 400 frt évi készpénz fizetést biztosít.

Tudom, sokan kételyeket támasztanak a lehetőség felől. Magam is látom, hogy csak hosszabb idő fogja meghozni a kívánt eredményt, de én még is teljes reménnyel vagyok ez ügy iránt annál is inkább, mert élén egy tevékeny, lelkiismeretes, önzetlen lelkű, erős unitárius férfiú tkts Járai Róbert ur áll, ki, mint indít-

ványozó a bizottmánynak is feje, egyházunknak mindene, szemefé-nye. Isten áldja meg a nemes indítványozót és társait és juttassa sikerre munkájokat, a melyért találjanak önszivökben jutalmat.

Helyén lesz itt még szólanom az egyetlen egy családból álló abosfalvi leányekkléziánkról is. Erre nézve a kepeváltság már végrehajtatott még 1872-ben a következő intézkedéssel: „Az abosfalvi vágyon kebeleztessék a deesfalvi egyház közvagyonába s az abból folyó jövedelemből 24 o. é. frt. a pap és mester közt egyenlő menyyniségben minden évben fordittassék az abosfalviak által eddig fizetett bérváltságául, mi által jövőre abosfalvi hitrokaink a bérfizetés alól teljesen fölmentetnek. Továbbá a nevezett birtok jövőre való használatára nézve ugy intézkedtek, hogy az abból befolyó jövedelem mig 100 o. é. frtig növekedik, tőkésitendő, s akkor vagy valamely pénzintézetnél kamatozás végett leteendő, vagy pedig értékpapirok vásárlandók, s valahányszor egy ily ősz-zeg ily módon egybegyült, annak jövedelme évenként a pap és mesternek egyenlő arányban kiadandó, még pedig mindannyi-szor előbb két legszegényebb félbéres s később hasonló sorsu egész béres bérváltságául, s ezen kezelés mindaddig folytattatik, mig ezen egyházban az összes bér teljesen megváltva lesz.

Az abosfalvi fekvőség 4 hold szántó, mely nemcsak a pap és mesternek határozott 24 frtot hozza be, hanem még azon felül is, miből ez ekkléziának a maros vásárhelyi takarékpénztárban levő őszzegecskéjét, mely ma 119 frt 71 krt tesz, növelgetjük, hogy idővel a teljes kepemegváltást ez is elősegitse.

Anya- és leány-ekkléziánk e törekvéseit a kepemegváltásra nézve valóban nem lehet eléggé méltányolni.

Mi csak szerencsét kívánunk a megtett lépéshez s áldást a hozandó munkához.

Sándor Gergely.

KÜLÖNFÉLÉK.

Spinoza kétszázados évfordulója. Hágában febr. 21 kén a nagy hollandi bölcsén halála kétszázados évfordulóját tartották meg. Az ünnepély méltó volt a nagy szellemhez. Európa és Amerika legjelesebb bölcsészei mind ott voltak személyesen vagy képviseletileg hódolni a modern philosophia ez egyik legnagyobb mesterének és a rationalistikus vallás ez egyik legigazabb profétájának. Örvendünk, hogy a magyar bölcsészeti társulat is legalább táviratilag részt vett az ünnepélyben.

Loyson Hyacinth (egykor Hyacint atya) április 15-én tartá első felolvasását Párisban. Ez valóságos esemény volt, részint mert az egykor hirneves és bámult szerzetes, most apostata nyolcz évi távollét után először hallatta egykoron nagyhatása szavát; részint a francia-